

[Addl Andersen]

også på sinde at bakke op omkring Kunstfonden, som har bragt interesse og gode initiativer frem blandt såkaldt almindelige mennesker med kunstneriske talenter.

CD kan derfor bakke begge ministerens forslag op.

Merethe Due Jensen (KRF):

Kulturfonden er faktisk et godt initiativ, som vi i Kristeligt Folkeparti gerne ser fortsat.

Det tiltalende ved Kulturfonden er, at den har mulighed for at støtte idéskabende og udviklende kulturelle processer mellem etablerede kunstnere og den mere folkelige kultur. Med »folkelig kultur« forstår jeg også amatører.

Jeg mener, at de hidtidige positive erfaringer med Kulturfondens virksomhed tilsiger en fortsættelse af Kulturfondens fortsatte virke. Den kulturelle og geografiske bredde, som Kulturfonden hidtil har støttet, skal fortsætte. Dog kunne man ønske, at de projekter, som Kulturfonden skal støtte fremover, fik en lidt større geografisk bredde; men det er jo mere op til ansøgerne end til Kulturfonden.

Jeg skal på Kristeligt Folkepartis vegne tilsige forslaget en positiv udvalgsbehandling.

Bertel Haarder (V):

Somme tider må man spørge sig selv, hvordan kulturen klarede sig, før landet fik en kulturminister. I andre lande og i tidligere tiders Danmark var der masser af kulturliv, som klarede sig forbløffende godt uden hjælp fra en kulturfond.

Forklaringen er naturligvis, at der er sket det, at så meget andet er blevet gratis eller næsten gratis, hvorved skattetrykket er blevet så højt, at mange aktiviteter kvæles i fødslen. Og det må der så lappes på med endnu flere tilskudsordninger og tilskudspuljer, som borgerne må stille op i kø til med hatten i den ene hånd og ansøgningskemaer i den anden.

Derfor fik vi forsøgsprogrammet for folkeoplysning, forsøgsprogrammet for skolen som kulturcenter og det sociale udviklingsprogram, og af præcis samme grund fik vi Kulturfonden. Alle fire programmer udtænkt af radikale ministre, der jo på den ene side er liberale, og på den anden side ikke rigtig vil gøre noget ved den udfordring til det liberale, som den nordiske velfærdsmodels brandskatning har skabt.

Med disse programmer ville de lappe på det problem, at skattetrykket er blevet så højt, at det både skaber arbejdsløshed og kvæler det folkelige kulturliv. Når de ikke kunne give folk øget frihed til at bruge af egne penge til bl.a. kultur, så udvalgte de nogle til at udvælge nogle til på særlig udvalgte områder at bruge andres penge i stedet.

Hvordan er det så gået med disse forsøgsprogrammer? Efter Venstres mening har de ikke været nogen ubetinget succes. For det første har der været et kvalitetsproblem bl.a. med folkeoplysningsprogrammet.

For det andet kolliderer programmerne med det kommunale selvstyre. Programmerne virker som nye refusionsordninger, der tilskynder kommunerne til at øge udgifterne på bestemte områder, mens de i øvrigt opfordres til at spare. Det ligner jo de gamle refusionsordninger fra før kommunalreformen, idet man jo også med Kulturfonden reelt siger til kommunerne: I kan ikke selv finde ud af at støtte kulturlivet. Nu udnævner vi nogle, som er klogere end jer, til at give jer penge, hvis I vel at mærke sidder pænt og gør, hvad vi siger, som hunde, der skal have sukker. Undskyld billedet, men det er jo det, der ligger bag ethvert forslag om, at staten skal give tilskud på betingelse af, at kommunerne også giver tilskud, eller på betingelse af at andre giver penge. Problemet er, at sådanne tilskudsordninger nemt bliver vanedannende, nemt vænner folk af med at tage initiativer og tage pungen op, når der ikke er statspenge at hente.

Man må også spørge, om vi i Danmark har brug for endnu flere cigarkasser. Kulturministeren har vist tidligere vældig angrebet de mange cigarkasser inden for forskningsområdet; her har vi så en cigarkasse inden for kulturområdet, som hun altså er glad for – en cigarkasse bestyret af ministerudnævnte koryfæer – og derved skal vi så yderligere styre det frie liv, som trods skattetrykket stadig er tilbage.

Nu skal vi selvfølgelig ikke gøre ministeren til ansvarlig for hele den udvikling, vort samfund har taget med det stigende skattetryk, der nødvendiggør, at vi giver tilskud til mere og mere, og jeg vil også gerne føje til, at Kulturfonden efter omstændighederne har gjort det fint. Vi tager hatten af for bestyrelsesmedlemmerne og for formanden, som har slidt og